

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย การเปรียบเทียบการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อการมีส่วนร่วมในเรืองการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 6 บทนี้เป็นการสรุปการศึกษาวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

สรุปการศึกษาวิจัย

อภิปรายผล

ข้อเสนอแนะ

สรุปการศึกษาวิจัย

1. วัตถุประสงค์การศึกษาวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 6

1.2 เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 6

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 6 ประจำปีการศึกษา 2547 มีจำนวนทั้งหมด 915 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ด้านการสุ่มตัวอย่างจากคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 6 ประจำปีการศึกษา 2547 จำนวน 270 คน ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (สิน พันธุ์พินิจ. 2547 : 137) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating) 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นที่ 0.05 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อการมีส่วนร่วมในเรืองการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดเทศบาล

ในเขตการศึกษา 6 ทั้ง 6 งาน ประกอบด้วย 1) งานวิชาการ 2) งานบุคลากร 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานธุรการ การเงิน และพัสดุ 5) งานอาคารสถานที่ 6) งานความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนโรงเรียน กับชุมชน

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 6 ที่เป็น กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจข้อมูลของการวิจัย

2.3.2 การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือ ในการกรอกแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในเขตการศึกษา 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และรวบรวมส่งคืนผู้วิจัยภายใน 2 สัปดาห์

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 หาค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.4.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของข้อมูลที่ได้ศึกษา สำหรับการแปลความหมาย คะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามรายชื่อ ดำเนินการ ดังนี้

ประเมินระดับคะแนนการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง	มีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง	มีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมมาก
คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง	มีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง	มีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมน้อย
คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง	มีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2.4.3 ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์โดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of covariances) และหากพบว่าค่า F มีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 จะต้องเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละกลุ่มด้วยวิธีการ LSD วิธีผลต่างที่มีนัยสำคัญ น้อยที่สุด ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 12

3. ผลการศึกษาวิจัย

ผลการศึกษาวิจัย การเปรียบเทียบการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อการมีส่วนร่วมในเรื่องการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 6 สรุปการค้นคว้าตามวัตถุประสงค์ดังนี้

3.1 คณะกรรมการสถานศึกษามีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วม เรื่องการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในเขตการศึกษา 6 โดยรวมระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และมีการรับรู้การมีส่วนร่วมในระดับมากทุกรายการโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ด้านกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ด้านธุรการ การเงิน พัสดุ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.47 และด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.46

3.2 คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีสถานภาพต่างกันจะมีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมในเรื่องการดำเนินงาน ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในเขตการศึกษา 6 ด้านวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบ ของ LSD พบว่า

3.2.1 ผู้แทนผู้ปกครอง มีการรับรู้การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 6 แตกต่างจากผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2.2 ผู้แทนครู มีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 6 แตกต่างจาก ผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น และผู้แทนศิษย์เก่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2.3 ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนผู้องค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ มีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 6 แตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. โดยภาพรวม พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษา ในเขตการศึกษา 6 มีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในเรื่อง งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการการเงิน พัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านนั้น พบว่า คณะกรรมการ

สถานศึกษามีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมในงานด้านวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในระดับมาก ส่วนงานด้านบุคลากร และงานด้านการเงิน พัสดุ คณะกรรมการมีการรับรู้ในการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับ นางชนก ผู้มลาข (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคลากร และด้านบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับข้อค้นพบของ ชูลเลอร์ (Schuler, 1990 : 2595-A) พบว่า ประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ความสนใจ และความกระตือรือร้นดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนเทศบาลและตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาร่วมกัน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ปรากฏอย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 1 มาตรา 8(2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและองค์กรปกครองท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน และสถาบันทางสังคมอื่น ๆ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาในสังกัด มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และสามารถปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ได้ นอกจากนี้มีการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง ทำให้คณะกรรมการมีความเข้าใจในบทบาทของตนเองเป็นอย่างดี และมีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ในทุกด้าน

2. การรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 6 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ มีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สังพร ศรีเมือง (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า ความต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู อยู่ในระดับมากที่สุด สาเหตุเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นอย่างดี และการจัดการศึกษา ถือเป็นบทบาทภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู ที่จะต้องเกี่ยวข้องและรับผิดชอบโดยตรง ผู้บริหารสถานศึกษาเอง จะต้องเป็นผู้นำในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์

3. การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยเมื่อเปรียบเทียบรายกลุ่มพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนครู จะมีการรับรู้แตกต่าง

จากผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เข้มเพชร แก่นสา (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้แทนชุมชนที่มีอายุและสถานภาพในชุมชนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เนื่องจากกรรมการสถานศึกษาจะเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะตัวแทนของชุมชน ซึ่งประชาชนถือว่าเข้ามามีส่วนร่วมทางอ้อมโดยการเลือกกรรมการเป็นตัวแทนเข้ามาดำเนินการแล้ว

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ เพื่อนำข้อค้นพบไปใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็นแนวทางการวิจัยเรื่องอื่น ๆ ที่สอดคล้องเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยในโอกาสต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาควรมีแผนงานและโครงการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงแนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนการบริหารงานโรงเรียนเทศบาล

1.2 สถานศึกษาควรจัดทำแผน หรือโครงการสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงานของสถานศึกษาในทุกขั้นตอน

1.3 สถานศึกษาควรมีหน่วยงานที่จัดให้การอบรม คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถเข้ากับชุมชนได้เป็นอย่างดี ด้วยการไปร่วมกิจกรรมกับชุมชนเพราะสิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความผูกพันซึ่งกันและกันอันจะนำมาสู่การร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาโรงเรียนและการเข้ามามีส่วนร่วมในบริหารสถานศึกษา

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีสัมผัสกับประชาชนในชุมชน คือ การรับฟังความคิดเห็นของชุมชน หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

1.6 โรงเรียนควรจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนและผลงานของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ทราบโดยทั่วกัน

1.7 ควรมีการพิจารณาและถ่วงถ่วง เลือกสรร คณะกรรมการสถานศึกษาจากบุคคลที่มีความเหมาะสม เช่น ความรู้ ความสามารถ เสียสละ และมีเวลาให้กับบทบาทที่ได้รับ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการเรียนรู้กับความต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาในโอกาสต่อไป

2.2 ควรศึกษาทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เกี่ยวกับการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษาในโอกาสต่อไป

2.3 ควรศึกษากระบวนการรับรู้ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทางสายอาชีพ ทั้งการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม